

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא טו.

(א) לעיל ד' ושי"ג, (ב) לקמן
נת. גל. צ"ב ג"ג, ג"ג
(ג) קבלתה. רש"ל ע"פ
רש"י, (ד) ונ"י היטב מוס'
גיטין כ' ד"ה לפי שאין וכו'
וקצ"ע.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מעד וכו'
ללא כתיב זה הכי וכו'
נמי: (ב) בא"ד וא"ת ומאי
ראיה היא דלמא היא
מייבי:

גליון הש"ס

נב' יפה ויפה. ע"פ ג"כ
דף נ"ג ע"פ מוס' ד"ה
אמר: שם והוא חברין
קרקעין מו ע"פ:

מוסף רש"י

בעל חוב גובה את
השבח. בעל חוב שהלוה
לחצרו מעות ומכר לוה
הנכסים והצמיחם לקוחות,
טורף בעל חוב הגוף והשבח
(בבבא נ"ב). וכל הקרקע
טורף הלווקח כמו שה"ס
משנתת על ידי הלווקח
(לעיל ד' ו) ואינו מחזיר
ללווקח כלום (ב"ק צ"ה).

רבינו הגנאל

רבה בר רב הונא אמר
כגון שגול שדה ונטלה
מסיקין ממנהו בא גגול
לגבות דמי השדה גובה
אפי' ממשעבדי בא לגבות
דמי פירות אינו גובה
אלא מבני חרי. ומקשי
בין לרבא דאמר דמי
הזיק פירות ברות שייחין
ומעורר ובין לרבה בר רב
הונא דאמר דמי השדה
שנטלה מסיקין אמאי
טריף ממשעבדי מלוה על
פה היא מלוה על פה פירי
גובה (אלא ממשעבדי,
ופריף הכא במאי עסקינן
כגון שחבע הגגול לגגול
בב"ד והיינו בב"ד רש"ל
ואחר שנתחייב הלך ומכר
נכסיו כזה הדין לטורף
הגגול כן הבכשין שטרף
הגגול מאחר שנתחייב
בב"ד (א) מהיא משעין
חזיב בב"ד לאדם ששלם
כמלה בשטר דמי ונבי
אפי' ממשעבדי. הא דאמר
שמואל אימליך ובתו הכי
כתוב שטרף שבהא ופירי
כלומר לא כתובת אלו עד
שתימלך במקנה ואמר לו
כתוב שהללו מעין תורפי
השטר [הן] חשובין ולא
מטופסא דשטרא שאין
הן בתן ממנו. ומקשי ואי
בעל חוב שמואל מי
אמר דאית ליה פירי והא
איורו דאמר בעל חוב
גובה את השבח שבת
אין פירי לא. ופריק רב
יוסף בשיש ללוה קרקע.
איכא דאמרי בשקנו מידו.
ומקשי עלה אביי וכי
מותר ללות סאה בסאה
למי שיש לו קרקע או

שנטלה מסיקין. אכסיע עכו"ם נטלה מן הגולן ומחמתו ומגן
צבצא קמח (דף קמ"ו): הגולן שדה מחצירו ונטלה מסיקין אס'
מחמת הגולן חייב להעמיד לו שדה אחר והרי היא יולאה מתחת
ידו דקתני צנטילת מסיקין הוא: **דיניא משמע.** הלכך צהאלת
נגזף קאמר וגובה את הקרן דקאמר
כשפר צו צורות: **בעינא משמע.**
כמו שהיתה ולא שפיר צה צורות:
ומכר אס השדה. והרי היא יולאה
מתחת ידו של לוקח **דיניא ובעינא:**
צין לרצה צין לרצה. דמוקמי גביית
קרן מן הגולן כנגול הא מלוה על
פה הוא ולא טרפא שמשעבדי:
כשעמד דצין. קודם שחבר נכסיו
וכיון דחייבו צ"ד אית ליה קלא
והוא ליה כמלוה צשטר: **מאי פסקא.**
צממיה. פסקא תנא למלתיה דעומד
דצין אינו עומד על הפירות: **רז**
חיננא בר שילם. סופר היה: **אמלי.**
אס יקבל עליו להגבות ללווקח משפר
נכסיו קרנא ושצחא ופרי אס יטרפוה
ממנו: **כגון שיש לו קרקע.** לגגול
זה שמגבחו ללווקח קרקע ולא מעות
דהשתא לא מחזי כרביית: אסור
ללות סאה צסאה שמה יוקרו חטיין:
כהלוואה שייך רביית טפי ממכר:
שקנו מידו. על השבח דהוא ליה
מחזיב משעת המכר קודם שיש שטר
המתנת מעות: **סדע.** דגובה ולא
מאי לוקח למימר אלא אשכחי: **עד**
כוספ לו מוכר ללווקח. צאחריות
שטר המכר: **ואשפי.** אשקט. דומה
לו על הר נשפה דמתרגם על טורף
שילוא (שע"ה י"ג): **ואדני.** אטער
מכל טרעור: **אינון ועמליהון**
ושצחאון. וכיון דעל מוכר הדך גבי
שצחא בעל חוב מלווקח ומחר הלווקח
על המוכר: **המנה דלא כתיב ציה**
פני. שאין אדם מקבל עליו אחריות
מה שהוא נותן: **ה"ג.** דאס נותן
נכסיו צמתנה לא גבי בעל חוב שצחא
הואיל ולא דער על הנותן: **וכי יפה**
כה מסנה כו. צממיה כו'. **יפה ויפה.**
דצבר זה דציון דלא הדך גבי ליה
לא מפסדי ליה צממיה דלא אפסדיה
לבעל חוב דצשלמא גופה של קרקע
א"ל אמאי (ג) וצממיה מאין אגבה חובי
אכל שצחא א"ל מאי אפסדתיך:
מסייע ליה למר שמואל. דבעל חוב
גובה את השבח: **כשהוא גובה.**
כשלווקח חוזר וגובה מן המוכר:
צמילי אחריו. דצבר אחר: **ללווקח**
מגולן. דנגול דאי טריף שצחא דלמנר
ליה ארעאי אשבח אכל בעל חוב
כל כמה דלא טרפה לה לאו ידידיה
הוא וצרותא ללווקח אשבח: **על**
היולאה. שהיולאה הלווקח צצממה:
נוטל. הלווקח: **אס השבח מצעל**
קרקע. מה שעודף על היולאה
דלמנר ליה פרעתי את חובך: **אין**
לו. ללווקח אלא מן היולאה שהיולאה
צה פורע לו שיעור צצחא והשאר
מפסדי: **אי צלווקח מגולן.** האי צע"ח
היינו נגול: **קשיא רישא.** דקתני
נוטל את השבח מצעל הקרקע:
קשיא רישא וסיפא. דקתני צע"ח
נותן את היולאה ולשמואל בעל חוב
גובה השבח ואינו נותן כלום:

כשעמד דצין על הקרן וצא על הפירות. תימנה אס כן מאי
מפני תיקון העולם הלא צדן לא גבי דמלוה על
פה לא גבי ממשעבדי ויש לומר דאי לאו מפני תיקון העולם
הוא אמיתא הואיל ועמד צדן על הקרן יש קול גם לפירות:
HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שנטלה מסיקין א"ב נגול לגבות קרן גובה
מנכסים משועבדים בא נגול לגבות פירות
גובה מנכסים בני חורין רבא לא אמר כרבה
בר רב הונא הרי היא יוצאה מתחת ידו בדינא
משמע ורבה בר רב הונא לא אמר כרבה הרי
היא יוצאה מתחת ידו בעינא משמע רב אשי
אמר לצדדין קתני כגון שגול שדה מחבירו
מלאה פירות ואכל את הפירות ומכר את
השדה בא לוקח לגבות קרן גובה מנכסים
משועבדים בא נגול לגבות פירות גובה
מנכסים בני חורין בין לרבא בין לרבה בר רב
הונא מלוה על פה הוא יומלוה על פה אינו
גובה מנכסים משועבדים הכא במאי עסקינן
כשעמד דצין והדר זבין אי הכי פירות נמי
הפירות וצא פסקא סתמא דמילתא כי תבע
איניש קרנא תבע ברישא וסבר שמואל לוקח
מגולן לית ליה שבחא והא א"ל שמואל לרב
חיננא בר שילת אמליך וכתוב שופרא
שבחא ופירי במאי אי בבעל חוב מי אית ליה
פירי (א) והאמר שמואל בעל חוב גובה את
השבח שבח אין אבל פירות לא אלא לאו
בלוקח מגולן אמר רב יוסף הכא במאי עסקינן
כגון שיש לו קרקע א"ל אביי וכי מותר ללות
סאה בסאה במקום שיש לו קרקע א"ל התם
הלוואה הכא זביני איכא דאמרי אמר רב יוסף
הכא במאי עסקינן כגון שקנו מידו א"ל אביי
וכי מותר ללות סאה בסאה במקום שקנו
מידו א"ל התם הלוואה והכא זביני: גופא
אמר שמואל בעל חוב גובה את השבח אמר
רבא תדע שכך כתוב לו מוכר ללווקח אנא
איקום ואשפי ואדכי ואמריק זביני אילין אינון
ועמליהון ושבחיהון ואיקום קדמך וצבי זבינא
דנן וקביל עלוהי א"ל רב חייא בר אבין לרבא
אלא מעתה מתנה דלא כתיב ליה הכי
ה"ל דלא טריף שבחא א"ל אין וכי יפה כח
מתנה ממכר א"ל אין. יפה ויפה אמר רב נחמן
הא מתניתא מסייע ליה למר שמואל. והונא
חברין מוקים לה במילי אחריו דתניא המוכר
שדה לחבירו והרי היא יוצאה מתחת ידו
כשהוא גובה גובה את הקרן מנכסים
משועבדים ושבח גובה מנכסים בני חורין
והונא חברין מוקים לה במילי אחריו בלוקח
מגולן תניא אידיך המוכר שדה לחבירו
והשביחה ובא בעל חוב וטרפה וכשהוא
גובה אם השבח יותר על היציאה נוטל את
השבח מבעל הקרקע והיציאה מבעל חוב
ואם היציאה יתירה על השבח אין לו אלא
הוצאה שיעור שבח מבעל חוב והא שמואל
במאי מוקים לה אי בלוקח מגולן קשיא
רישא דאמר שמואל לוקח מגולן לית ליה
שבחא אי בבעל חוב קשיא רישא וסיפא
דאמר שמואל בעל חוב גובה את השבח
איבעית אימא בלוקח מגולן כגון שיש לו
קרקע אי נמי בשקנו מידו אימא בבעל חוב ולא קשיא כאן בשבח
המנוע

קבא א מיי פ"ט מהל'
גולה ואכידה הל'
ג ג סגנו עשין עג טו"ש
ח"מ ס' שעב סעיף א':
קבא ב מיי פ"ח מהל'
מלה וזה הל' ד'
סגנו עשין דג טו"ש ח"מ
ס' לע סעיף א' וס' קיא
סעיף א':
קבא ג מיי פ"ט מהל'
גולה ואכידה הל' ד'
סגנו עשין עג טו"ש ח"מ
ס' שעב סעיף א' ומש"פ ג':
קבא ד מיי פ"ח מהל'
מלה וזה הל' ג'
סגנו עשין דג טו"ש ח"מ
ס' קיא טו"ש ח"מ
קבא ה מיי שס הל' א'
טו"ש שס סעיף א':
קל ו ז מיי פ"ט מהל'
גולה הל' ו סגנו
עשין פג טו"ש ח"מ ס'
שעב סעיף א' וע"ש
ובצ"ר:

רבינו הגנאל

למי שקנו מידו. ופריק רב
יוסף האי בהלוואה אסור
אבל בזבויני שרי. ואשי'
דאמר רב נחמן קרקע אין
לו כלומר כיון שנטרפה
שרה זו מידו נמצא כאילו
לא היתה מכירתו מכירה
וכי זה השבח או הפירות
שכר מעותיו הוא נוטלה
הא אמר רב יוסף כי
האי גזונא בזבויני שרי.
ומסקנא דשמעתא הנותן
שרהו מתנה ובא בעל
חוב לטרופה אינו גובה
השבח דלא גבי בעל חוב
השבח אלא מן הקונה
שדה משועבדת לבעל
חוב ורייק רבא מדפריש
בשטר זביני אנא אשפי
ואמרק ואדכי זביני אילין
אינון ועמליהון ושבחיהון
ואיקום קדמך וצבי זבינא
דנן וקביל עלוהי משהו
הכי גבי בעל חוב שבחא
דהא קביל עליה המוכר
ונתריצה הקונה בזה אבל
המתנה שאין כתוב בה זה
כלול לא גבי הבעל חוב
מן המקבל מתנה שבה
ובהא אמר יפה כח המתנה
יותר על ההוצאה כו' פי
מכח המוכר. תניא המוכר
שדה לחבירו ובא בעל
חוב וטרפה אם השבח
יותר על ההוצאה כו' פי
כגון שקנאה בק' הוציא
י' כספים ושרה עתה
קיי נוטל בעי"ח השדה
כולה והשבח כמות שהיא
ונותן לקונה י' כספים
שהוציא על השדה וחוזר
הקונה ונאלץ מן המוכר
קיי כספים ואם ההוצאה
יתירה על השבח כגון
שהוציא עליה כ' ושרה
עכשיו קיי אין לו
מבעי"ח אלא י' כספים מן
ההוצאה שיעור השבח
שהשביח בקרקע נוטל
ק' מן המוכר ומפסדי י'
הלווקח. וזו שנטלה הקונה
חלק בקרקע הוא נוטל.

(א) ע"י בב"ד לקמן דף ח גבי
ממנה דר"י צממיה לו צ"ד
לא חן לו כי ע"ש הטיב.
(ג) אולי צ"ל שאין כותב זה
לל.